

Det kongelige barne- og likestillingsdepartementet
Postboks 8036 Dep.
0030 OSLO

postmottak@bld.dep.no

Høringsuttalelse om forslag om etablering av lavterskeltilbud for behandling av saker om seksuell trakassering

Ref. 18/1920-1

Det vises til høringsnotat og -brev av 2. juli 2018.

Reforms syn på utkastet:

Reform støtter forslaget om at Diskrimineringsnemnda gis myndighet til å håndheve forbudet mot seksuell trakassering og ilegge erstatning og oppreisning i slike saker. Vi ønsker også velkommen en styrking av veiledningsrollen til Likestillings- og diskrimineringsombudet, men understreker samtidig viktigheten av å sikre nok ressurser. I tillegg frarår vi å fjerne tallfestingen av utvalgssammensetningen i nemnda.

Reform – ressursenter for menn driver hjelpetilbud for menn i vanskelige livssituasjoner, samler inn og formidler kunnskap om gutter og menn, og er en pådriver for et mannsperspektiv i likestillingspolitikken. Reform er en ideell og uavhengig stiftelse som mottar grunnfinansiering fra staten.

Ja til etablering av lavterskeltilbud

Reform har flere ganger tatt til orde for å gi Diskrimineringsnemnda myndighet til å håndheve saker om seksuell trakassering. Vi er glade for at departementet har revurdert sitt standpunkt i dette spørsmålet, og vi støtter det foreliggende forslaget. Seksuell trakassering er et omfattende samfunnsproblem. At svært få saker om seksuell trakassering blir ført for retten, er et tegn på behovet for et lavterskeltilbud.

Utvidelse av nemndas oppreisningskompetanse

Det er viktig at seksuell trakassering får konsekvenser for den som trakasserer. Reform er derfor enig i at Diskrimineringsnemnda bør gis myndighet til å ilegge oppreisning i slike saker innenfor arbeidslivet, og til å ilegge erstatning i enkle saksforhold i denne typen saker på alle samfunnsområder.

Samtidig benytter vi anledningen til å gjenta oppfordringen fra vårt hørings svar på forslaget til endringer i håndhevingsapparatet på diskrimineringsområdet (2016), der vi gjorde det klart at nemndas myndighet til å ilegge oppreisning i saker om diskriminering og trakassering burde vært utvidet til flere samfunnsområder. Vi ber derfor departementet om å foreta en gradvis utvidelse av nemndas oppreisningskompetanse, med sikte på å dekke alle samfunnsområder.

Reform er særlig kritisk til at muligheten til å ilegge oppreisning ikke skal gjelde for seksuell trakassering og diskriminering i utdanningsinstitusjoner.

Nemnda bør utvides, men sammensetningen fortsatt tallfestes

Når det nå er ønskelig å utvide oppgavene til Diskrimineringsnemnda, er det naturlig at også antallet avdelinger i nemnda utvides, slik departementet foreslår. Reform er imidlertid skeptisk til å fjerne tallfestingen av sammensetningen av nemnda. Vi er bekymret for at dette på sikt kan føre til en svekkelse av nemndas ressurser, slik at stadig flere saker behandles av to nemndmedlemmer i stedet for tre, eller av nemndleder alene. Reform viser til at nemndavdelingene allerede er blitt redusert fra fem til tre medlemmer, som følge av omorganiseringen av 1. januar 2018. Å fjerne tallfestingen helt og holdent kan gi uforutsette og negative konsekvenser for kvaliteten på saksbehandlingen.

Styrking av veiledningsrollen til LDO og det forebyggende arbeidet

I forbindelse med omorganiseringen av håndhevingsapparatet på diskrimineringsområdet, der håndheveroppgavene ble skilt ut fra LDO, tok Reform til ordet for at ombudet måtte få økt kapasitet og ressurser til sitt pådriver- og veiledningsarbeid. Reform er positiv til en styrking av veiledningsrollen til Likestillings- og diskrimineringsombudet, og enige i at det forebyggende og det strukturelle arbeidet bør prioriteres.

Reform vil understreke viktigheten av LDO sikres nok ressurser til å både kunne gi veiledning i enkeltsaker, og styrke sitt forebyggende og strukturelle arbeid mot seksuell trakassering.

Når det gjelder forebyggende arbeid, nevnes det i høringsnotatet at også frivillige aktører er en verdifull ressurs. En aktør som ikke nevnes er likestillingssentrene. Reform vil påpeke at de fire likestillingssentrene i Norge over mange år har jobbet med forebygging av seksuell trakassering og veiledning om aktivitets- og redegjøringsplikten. Likestillingssentrene er blant de fremste kompetansemiljøene på dette feltet. KUN, Senter for likestilling, Likestillingssenteret og Reform har sammen utarbeidet et kurs til virksomheter for å bistå arbeidsplassen med å forebygge seksuell trakassering, som kan benyttes både av offentlige og private. I tillegg til dette tilbudet, har Reform utviklet tilpasset undervisning for ungdom og voksne som jobber med barn og unge, om seksuell trakassering.

Reform mener derfor de fire likestillingssentrene også bør tiltenkes en rolle i den nasjonale satsningen på forebyggende arbeid. Dette kan gjøres gjennom å øremerke midler for et samarbeid med LDO om gjennomføring av kurs, alternativt gjennom å opprette en egen tilskuddsordning. Ved å ta i bruk likestillingssentrenes erfaring og kunnskap, vil man kunne avlaste arbeidspresset på LDO, og mer effektivt nå ut i hele landet.

Avsluttende kommentar

Reform understreker at etableringen av et lavterskeltilbud ikke fjerner behovet for å prøve flere saker om seksuell trakassering i det strafferettslige systemet. Dette gjelder i særdeleshet saker om grov eller gjentakende seksuell trakassering. Det er viktig at økonomisk stilling ikke hindrer utsatte fra å bringe saker om seksuell trakassering for retten. Reform ser derfor fram til rettshjelpsutvalgets utredning.

Vi stiller oss åpne dersom departementet ønsker ytterligere innspill, kommentarer eller utdypinger av dette høringssvaret.

Oslo, 2. oktober 2018

Are Saastad /s/
daglig leder

Hedda Hakvåg
seniorrådgiver